

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DYGOWO NA LATA 2023 - 2028

ZA ROK 2023

Dygowo, dnia 18 lipca 2024r.

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dygowo został przyjęty w dniu 9 marca 2023r. Uchwałą Nr XL/337/23 Rady Gminy Dygowo planowany do realizacji w latach 2023-2028, z obowiązywaniem od dnia 01 stycznia 2023r., zmieniony Uchwałą Nr L/424/24 Rady Gminy Dygowo z dnia 19 marca 2024r. w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Dygowo na lata 2024-2029.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
3. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologowie, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, terapeuci, kuratorzy zawodowi, społeczni, pracownicy służby zdrowia), władz lokalnych.
5. Mieszkańcy Gminy Dygowo,

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Wójt Gminy
2. Rada Gminy
3. Urząd Gminy

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

6. Placówki oświatowe.

Partnerami w realizacji działań są: placówki służby zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się – Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dygowie, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie.

I. Realizowane zadania w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: **rozwijanie zintegrowanego systemu działań instytucji, organizacji i osób działających na rzecz rodzin do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Podejmowane działania:

1. podejmowanie i wspieranie działań zmierzających do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- udzielono wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, przydzielono asystenta – 1 rodzina

- zapewniono dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychologa, terapeuty rodzinnego, terapeuty leczenia uzależnień) oraz informowano o miejscach skorzystania z pomocy: udzielono : 199 porad psychologa, 53 porady terapeuty uzależnień, 197 porad terapeuty rodzinnego.

- zapewniono bezpieczeństwo dzieciom poprzez monitoring sytuacji dzieci w rodzinach, w których istniało podejrzenie występowania przemocy w rodzinie- w 10 rodzinach

2. zwiększenie umiejętności diagnozowania przemocy w rodzinie i podejmowanie skutecznych interwencji przez przedstawicieli różnych instytucji:

- organizowano szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałania przemocy w rodzinie- liczba szkoleń i warsztatów -6

- współpracowano z podmiotami realizującymi działania z zakresu przeciwdziałania przemocy, podjęto współpracę z: Policją, PCPR, GOPS, GKRPA, Sądem Rejonowym, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

3. prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół:

- w ramach poprawy jakości systemu działań profilaktycznych zrealizowano projekt socjalny „Akademia dla rodziców”, w ramach którego przeprowadzono zajęcia grupowe i indywidualne dla rodziców dzieci szkół podstawowych z terenu gminy.

- Przeprowadzono warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej klas IV-VI, liczba uczniów 49.

- zapoznawano rodziców z dostępnymi formami pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań, zebrań dla rodziców,- 37 spotkań, w tym 9 pedagog, 24 psycholog

- prowadzono poradnictwo indywidualne dla rodziców w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, korygowania postaw wychowawczych, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, 12 spotkań: w tym 7 indywidualnych z pedagogiem szkolnym, 5 z psychologiem

- prowadzono zajęcia dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej. Zorganizowano: zajęcia warsztatowe dla uczniów klas IV-VI- 49 uczniów , zajęcia indywidualne z psychologiem – 71 uczniów, pedagog specjalny- 115 uczniów, psycholog- 84 uczniów.

4. wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc, praca socjalna pracowników socjalnych świadczona była na bieżąco,

5. podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie- realizowane były poprzez działania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie:

- realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

- współpracy z instytucjami pomocowymi, działającymi w celu przeciwdziałania oraz pomocy osobom doznającym przemocy;

- systematycznego monitorowania rodzin;

- wspierania emocjonalnego, edukacyjnego rodzin;

- ukierunkowania i w miarę potrzeb skierowania do innych specjalistów (prawnik, psycholog, terapeuta ds. uzależnień, terapeuta rodzinny).

- pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

6. zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na terenie gminy działał Punkt Wspierania Rodziny, w ramach którego udzielano wsparcia psychologicznego, terapeuty rodzinnego, terapeuty leczenia uzależnień.

Ponadto ZI upowszechniał informacje w zakresie możliwości i form udzielania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej.

II. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie.

Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy Dygowo Nr 10/2011 z dnia 14 marca 2011r. skład Zespołu był kilkakrotnie zmieniany, ostatnia zmiana nastąpiła Zarządzeniem Wójta Gminy Dygowo Nr 29/2023 z dnia 9 października 2023 roku. Aktualnie w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Dygowo, są to przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dygowie,
2. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza we Wrzosowie,
3. Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Dygowie,
4. Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Czerninie,
3. Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu,
4. Sądu Rejonowego w Kołobrzegu,
5. Służby Zdrowia,
6. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
7. Stowarzyszenia „Senior” w Piotrowicach.

Członkowie Zespołu działają na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r., poz.424).

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego m.in. jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych.

Ważnym elementem pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do osób doświadczających przemocy domowej, jak i sprawców, oraz kierowanie do Punktu Wspierania Rodziny w celu uzyskania pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc oraz w problemy współistniejące.

Od stycznia 2023r. do 22 czerwca 2023r. Zespół działał w oparciu o przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a od 22 czerwca 2023r. obowiązuje nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Do dnia 22 września 2023r. obowiązywało Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” z dnia 13 września 2011r., od dnia 23 września 2023 roku weszło w życie nowe Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023r. (Dz. U. 2023r., poz. 1870) w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Rozporządzenie zawiera 4 formularze NK- A, B, C, D. Przedstawiciele Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Oświaty, Ochrony Zdrowia i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zobligowani są do realizacji tej procedury. Wszczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela w/w podmiotów. W ciągu 5 dni od wypełnienia, formularz A zostaje przekazany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który ma 3 dni na przekazanie go członkom.

Posiedzenia Zespołu odbywają się średnio raz na dwa miesiące. Do rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe, których prace prowadzone są w zależności od zgłoszonych potrzeb wynikających z zaistniałych problemów. Członkami grup diagnostyczno-pomocowych mogą być członkowie Zespołu lub pracownicy w/w instytucji zgodnie z podpisanymi porozumieniami.

Obsługę organizacyjno-techniczną pracy Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie.

W 2023r. odbyło się 6 spotkań Zespołu, na których omawiano bieżące sprawy, prowadzone procedury Niebieska Karta, podejmowano decyzje w sprawie toczących się postępowań. Członkowie ZI odbyli samo szkolenie związane ze zmianą przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Powołano 12 grup roboczych, odbyło się 36 spotkań grup.

W 2023r. Zespół prowadził 12 postępowań Niebieska Karta, w tym 3 z roku 2022. Pomocą objęto 12 rodzin, łącznie 27osób (9 kobiet, 4 mężczyzn, 14 dzieci). W 9 przypadkach występowała przemoc psychiczna, w 4 przypadkach przemoc fizyczna.

III. Źródła finansowania

Na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 roku przeznaczono z budżetu kwotę 2.074,00zł w tym: szkolenia – 499 zł, zakup druków–224zł, wynagrodzenie prowadzącej projekt „Akademia dla rodziców” – 1250zł, wymiana pieczętek- 101zł.

IV. Wnioski z realizacji Gminnego Programu

Obowiązujące przepisy prawne i system przeciwdziałania przemocy w rodzinie dają realne możliwości udzielenia właściwej pomocy i ochrony osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty” jako meritum zespołowej pracy, umożliwia profesjonalne podejście do problematyki przemocy. Ponadto jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, która ułatwia rozpoznawanie, dokumentowanie przypadków i rodzajów przemocy domowej oraz organizowanie pomocy w środowisku lokalnym. Sprzyjające okoliczności prawne jak: nakaz opuszczenia lokalu dla sprawców przemocy, zakaz zbliżania, nakaz leczenia odwykowego, osadzenie, areszt, nakaz udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, zakaz stosowania kar fizycznych wobec dzieci czy obowiązek wydania zaświadczenia lekarskiego dla osób dotkniętych przemocą to szereg uwarunkowań, którymi dysponują służby w ramach swoich kompetencji.